

Overdenking 20 december Bergkerk n.a.v. Lucas 1: 26-40

Heeft u dat ook wel eens?

Dat je te snel reageert

Niet eerst nadenkt, maar gelijk, vaak vanuit de emotie reageert?

Gelijk met de deur in huis valt met je mededeling, zodat de ander helemaal vast komt te zitten.

Dat je niet echt luistert, maar bij de eerste woorden al weet wat de ander wil zeggen en dan alvast gaat reageren

Of bij de eerste woorden herkenning voelt en dat ook gelijk zegt: dat heb ik ook! Ik hebdan volgt jouw verhaal en de ander is jouw aandacht kwijt.

Mocht u het niet herkennen bij u zelf, ik wel. Helaas,

Naast het grote geheimenis, raakte ik onder de indruk van de twee personages in het verhaal dat we lezen uit het Lukas evangelie. De aankondig-engel Gabriel en de luisterende Maria

Wat een indrukwekkend verhaal, waar ik niet alles van begrijp.

Bijzonder mooi hoe de een aankondigt en de ander luistert.

De engel Gabriel wordt in de Naardense vertaling de aankondig-engel genoemd. Blijkbaar hebben engelen ook zo hun eigen taak! Ik duid voor het gemak deze aankondig engel aan met hij. Maar het zou ook een zij kunnen zijn. Het is heel boeiend om te zien hoe hij zijn taak als aankondiger doet:

Stap voor stap gaat hij een laagje dieper. Heel voorzichtig.

Hij weet wie hij ontmoet: een jonge kwetsbare vrouw, die een grote verandering in haar leven tegemoet gaat. Hij weet dat hij een onbekende is, die zomaar het huis van Maria binnengaat.

Hij kent haar blijkbaar, hij noemt haar bij haar naam. En hij noemt van wie Hij komt: de Heer is met je. Dat zal haar gerustgesteld hebben. Hij zegt grote dingen tegen Maria: Je bent begenadigd

En de Naardens vertaling heeft de toevoeging: Een gezegende ben je onder de vrouwen.

Hij valt niet met de deur in huis met zijn boodschap, maar gaat stap voor stap naar de boodschap toe en speelt in op de reactie en emotie van Maria.

Als hij ziet dat Maria schrikt van deze woorden, ontroerd raakt door wat haar gezegd wordt, vervolgt de aankondiger met: Maria, Wees niet bang, want je hebt genade gevonden bij God; God heeft jou zijn gunst gegeven. En pas na deze inleidende woorden van groet en bemoediging, na deze geruststellingen komt hij met de boodschap waarvoor hij gekomen is. Luister: als er staat luister: dan volgt er een belangrijke boodschap: Luister: Je zult zwanger worden van een heel bijzonder, van een heilig kind.

Ik ervaar deze aankondig engel als heel voorzichtig, goed kijkend wat de ander nodig heeft. Rustig, bedachtzaam en behoedzaam.

Anders dus dan de dichter van het lied: de engel Gabriel komt aangesnel. De ogen vurig fel!

En Maria dan? Zij een jonge vrouw uit Nazareth, uit een onbetekenende plaats.

Zij een jong, onbekend meisje, Zij Gezien door God!

Zij is de ontvanger van de boodschap, de luisteraar.

Ineens komt daar iemand bij haar in huis. In wat voor hoedanigheid de engel verschijnt weten we niet. Is Maria alleen in huis? Ik neem aan dat ze bij haar ouders woont?

Deze details verteld Lukas niet, maar wel andere details. Want het is een heel gedetailleerd verhaal. Als de engel haar huis binnenkomt, haar aanspreekt bij haar naam en zegt van wie hij komt, schrikt Maria, een andere vertaling zegt: het ontroerde Maria, ze is geschokt.

En dan overlegt ze bij zichzelf wat deze begroeting betekent.

Maria overlegt bij zichzelf, of ze heeft met zichzelf besproken:

Je wordt door haar reactie de verstillings in getrokken:

Ze gaat haar binnenkamer binnen.

De aankondiger zegt hele bijzondere dingen; ze is begenadigd, God heeft zijn gunst aan Maria geschenken.

Maria heeft vertrouwen in de aankondiger. Ze laat zich meenemen in de geruststellende woorden van de engel. Dit is van God, dit is goed.

Maar als haar iets niet duidelijk is, stelt ze een vraag ter verduidelijking. Hoe zal dat gebeuren?

Ze durft voor zichzelf op te komen: vertel mij, anders kan ik het niet meer volgen.

En ze laat zich weer meenemen op de golven van de boodschap.

Het kind dat uit jou geboren zal worden is een heilig kind, zal kind van God, zoon van de allerhoogste, genoemd worden.

Maria hoort de boodschap aan, trekt zich terug in haar binnenkamer en aanvaardt de boodschap. Ze brengt a.h.w. de boodschap naar binnen. Overdenkt het, en geeft zich eraan over.

Ze maakt de boodschap tot het hare. Ze wordt eigenaar van dat wat haar gebeurt en geeft pas dan haar reactie. De Heer wil ik dienen, laat er met mij gebeuren wat U gezegd hebt.

Haar leven ziet er vanaf dat moment heel anders uit en dat weet ze.

En dat hoeft ze niet alleen te doen.

Ze staat er vanaf de aankondiging niet alleen voor. Dat zou ook niet kunnen.

Kracht van de Allerhoogste zal haar overschaduwen;

De kracht van de Allerhoogste zal als een warme deken over haar heen zijn. Daarom kan Maria het leven aan met deze bijzondere opdracht: moeder zijn van een heilig Kind.

En zou ze daarom die bizarre tocht op de ezel aankunnen, straks naar Bethlehem?

Bevallen in eenzaamheid in een stal, die wel lekker warm is.

En later, de vlucht naar Egypte? En ga zo haar leven maar bij langs.

Ook op dat allerlaatste moeilijkste moment als ze haar zoon moet verliezen.

Ook dan ervaart ze de pijn en aanvaart ze de verandering als Jezus tegen Johannes zegt: zie uw moeder en tegen haar zegt: zie uw zoon. En Maria laat zich opnemen in de kring van de leerlingen.

Maria

Ik zie hier een jonge vrouw, voor wie God geen onbekende is. Een jonge vrouw die weet wat nadenken is, die eerst luistert voordat ze reageert. Een jonge vrouw die wel haar vragen durft te stellen, ik zie in haar geen ondergeschikt meisje, die slaafs laat gebeuren wat er met haar gebeuren moet. Zo ondergeschikt wordt Maria soms neergezet.

Ik zie in haar een sterke, jonge vrouw met een rijk innerlijk leven.

Dat komt ook tot uitdrukking in de lofzang die ze een poosje later zingt.

Ja, soms kom je mensen tegen die indruk op je maken, die integer zijn en toch duidelijk hun mening vertellen. Die de kunst van luisteren naar de ander verstaan.

Of je ontmoet een organisatie waarvan je het gevoel hebt: zo zou het overal moeten zijn. Waar in alle rust geluisterd wordt naar elkaars mening en samen besluiten zo gaan we het doen en het met elkaar dan ook zo doen. Ook al was jouw mening anders.

Utopie of werkelijkheid? Of is het utopie en werkelijkheid? Is de utopie Troost en het voorbeeld voor de werkelijkheid?

Om je naar uit te strekken? Om dat voorbeeld te volgen?

Dat is wel hoe Jezus, Zoon van de Allerhoogste, het heilige Kind het ons voorleefde.

Dat wat Hij van God ontvangen had aan ons doorgaf.

En tegelijk mogen we relativeren, dat we mensen zijn, dat ons niet alles lukt. Dat we fouten maken, dat wij en het leven niet zo volmaakt zijn als we wel zouden willen.

Dat we Gods genade en vergeving nodig hebben en ook die van elkaar. De werkelijkheid is zo anders dan het volmaakte.

Ook Gabriel hield de werkelijkheid voor ogen

Hij vertelde dat Maria een grote verandering in haar leven tegemoet ging. Hij zag dat zij aanvaarde.

Maar hij wist ook dat ze anderen nodig had bij deze grote verandering.

En opnieuw klinkt het woord: Luister,

Maria weet, er volgt nog iets belangrijks, de engel verteld: dat haar familielid Elisabeth op hoge leeftijd zwanger is.

Maria is niet de enige die een bijzonder kind verwacht:

Elisabeth op ongedachte hoge leeftijd zwanger en Maria zwanger van een heilig kind.

En wat doet Maria, ze rent over de heuvels naar Elisabeth toe en ze vallen elkaar in de armen. Dat mocht toen.

Nu vallen we elkaar op afstand in de armen, en ook daarin is de ontmoeting, als we elkaar goed in de ogen kijken!

Maria, een inspirerende vrouw.

Ik hoop dat zij ook voor u en voor mij een bron van inspiratie is in deze zo andere tijd. We hebben het uit te houden in deze coronatijd. En we moeten ons gedrag aan deze situatie aanpassen. Dat is aan ons!

Wat is het uitzicht voor de komende feestdagen?

Ik, wij kunnen ons verzetten tegen de maatregelen,

We kunnen ons er ook aan overgeven en Online de diensten met plezier meevieren. Thuis kunt u meezingen, hier in de kerk niet.

Kerst kunt u niet vieren met alle kinderen en kleinkinderen tegelijk, Maar misschien wel met 1 of 2.

En dat zouden best intieme momenten kunnen zijn, momenten om elkaar te zien en te spreken.

Maria luisterde, aanvaarde

In haar reactie is het net als de slotwoorden van Psalm 19:

Laten de woorden van mijn mond u behagen,

De overpeinzingen van mijn hart u bekoren,

HEER, mijn rots, mijn verlosser.

Amen